LỰA CHỌN CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN PHONG TRÀO TẬP LUYỆN MÔN CẦU LÔNG CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ HÀ TĨNH

Nguyễn Anh Hải*

Tóm tắt:

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy lựa chọn được 03 nhóm giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn cầu lông cho học sinh THCS - Thành phố Hà Tĩnh. Bước đầu ứng dụng nhóm giải pháp lựa chọn trong thực tế, kết quả ứng dụng các nhóm giải pháp đã lựa chọn phát huy hiệu quả cao trong việc nâng cao thể lực cho đối tượng nghiên cứu.

Từ khóa: Nhóm giải pháp, phong trào, tập luyện, môn cầu lông, học sinh THCS, Thành phố Hà Tĩnh...

Selection of Badminton practice development solution for Ha Tinh City secondary school students

Summary:

By using the common research scientific methods, the study has selected three groups of solution to developing the Badminton practice movement for secondary school students in Ha Tinh City, initially applied the groups in practice. The application of the groups of solutions brings about high efficiency in improving the physical strength for the students.

Keywords: Groups of solutions, movement, practice, Badminton, secondary school students, Ha Tinh City

ĐẶT VẤN ĐỀ

Đối với Việt Nam, môn Cầu lông cũng đã có những bước phát triển và tiến bộ, nhu cầu và phong trào tập luyện của thanh thiếu niên, học sinh ngày càng cao, tuy nhiên trình độ của vận động viên (VĐV) còn thấp so với thế giới và một số nước trong khu vực và chưa đào tạo được đội ngũ VĐV đự bị hùng hậu. Để phát huy tốt hơn nữa, rất cần thiết có các cơ chế, chính sách quản lý, xây dựng phong trào, các giải pháp chuyên môn cũng như đầu tư về cơ sở vật chất. Hiện nay công tác quản lý nhà nước, quản lý xã hội đối với phong trào Cầu lông toàn tỉnh nói chung và ở thành phố Hà Tĩnh nói riêng chưa đổi mới kịp thời, chưa có tính đồng bộ, sự quan tâm của các cấp, các ngành chưa nhiều, phong trào của nhiều địa phương chủ yếu là tự phát. Vấn đề đặt ra cấp bách đối với địa phương là phải xây dựng một kế hoạch lâu dài, tìm các giải pháp hữu hiệu nhằm phát triển phong trào Cầu lông bền vững, chất lượng và quy mô hơn.

*ThS, Trường Đại học Hà Tĩnh

Từ thực tế đó đã đặt ra sự cần thiết phải nghiên cứu lựa chọn các giải pháp tốt nhất để nâng cao số lượng, chất lượng, hiệu quả cho phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh THCS - Thành phố Hà Tĩnh.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu tham khảo; Phương pháp quan sát sư phạm; Phương pháp phỏng vấn; Phương pháp kiểm tra sư phạm; Phương pháp thực nghiệm sư phạm và Phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng phong trào tập luyện Cầu lông trong học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh

- Đánh giá thực trạng phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh thông qua phân tích, tổng hợp các báo cáo và một số tài liệu liên quan về công tác

TDTT trong nhiều năm qua của các đơn vị chức năng; phỏng vấn bằng phiếu hỏi tới các cán bộ quản lý các đơn vị chuyên môn trong tỉnh về phong trào tập luyện cầu lông cho học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh ở các mức độ: Phát triển mạnh, phát triển trung bình, phát triển yếu và phát triển rất yếu. Kết quả cho thấy: Các cán bộ lãnh đạo và các nhà quản lý hoạt động văn hóa, TDTT, giáo viên thể dục THCS trên địa bàn về phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh phần lớn đều ở mức trung bình, đạt 41.0% và yếu, chiếm 44.3%.

+ Thông qua đánh giá những yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển Cầu lông cho học sinh THCS tại thành phố Hà Tĩnh ở các mức độ: Ảnh hưởng nhiều, ảnh hưởng trung bình, ảnh hưởng ít, không có ảnh hưởng cho thấy: Công tác tuyên truyền, quảng bá còn hạn chế, đạt mức ảnh hưởng trung bình là 24.8% và ảnh hưởng ít là 16 %; sự quan tâm của các cấp lãnh đạo và đoàn thể có ảnh hưởng mức trung bình là 39.2% và ít là 6.4%; cơ chế chính sách chưa phù hợp có ảnh hưởng mức trung bình là 39.3% và ít là 12.4 %; thiếu Huấn luyện viên, hướng dẫn viên môn Cầu lông có ảnh hưởng mức trung bình là 39% và ít là 49%. Bên cạnh đó các yếu tố khác như: Nhận thức của các phụ huynh chưa đầy đủ; trang thiết bị dụng cụ đáp ứng cho hoạt động phong trào cũng chưa đạt yêu cầu.

+ Đánh giá thực trạng về quy mô và các yếu tố liên quan chất lượng phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh THCS ở thành phố Hà Tĩnh cho thấy: Về quy mô: Số lượng học sinh tham gia còn thấp trong đó nam nhiều hơn nữ (58nam- 28 nữ) và phần lớn ở độ tuổi thiếu niên trong tổng số gần 4.000 học sinh THCS trong địa bàn; số câu lạc bộ hoạt động dưới hình thức các lớp phong trào do tư nhân mở 04 lớp, chỉ mới có 02 câu lạc bộ. Tìm hiểu yếu tố có sự ảnh hưởng đến chất lượng phong trào tập luyện Cầu lông cho thấy: Về loại hình hoạt động đã có các hình thức tổ chức như: 2 câu lạc bộ, 2 lớp tư nhân mở, 2 lớp tư nhân phối hợp với cơ quan, chính quyền; còn các loại hình khác như: Lớp năng khiếu, Đội tuyển.... thì chưa có; Về cơ sở vật chất: Nguồn ngân sách (gồm: Ngân sách nhà nước cấp / năm: 15 Triệu đồng, Ngân sách xã hội hóa / năm: 20 Triệu đồng, Thu lệ phí từ gia đình / năm: 70 Triệu đồng); Về Huấn luyện viên, hướng dẫn viên gồm: 31 người (Trong đó có 20 giáo viên hệ Đại học, Cao đẳng chuyên ngành khác nhau; 11 người trưởng thành từ phong trào). Với đội ngũ tốt nghiệp như vậy không đủ năng lực cho hoạt động phát triển phong trào thành phố.

- Phân tích nhu cầu tập luyện và những nguyên nhân chính ảnh hưởng đến nhu cầu tập luyện Cầu lông cho học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh ở các mức độ yêu thích: Rất thích, thích, thích ít, không thích, không biết cho thấy: Chỉ số mức độ rất thích và thích có tỷ lệ cao (từ 69 đến 79%); tỷ lệ nam cao hơn nữ; Những nguyên nhân hạn chế ảnh hưởng đến sự yêu thích tập luyện Cầu lông được tìm hiểu ở các mức độ: Nhiều, Trung bình, ít, không có cho thấy: Do địa phương, nhà trường và gia đình ít quan tâm, chưa tạo điều kiện thuận lợi để các em được tập luyện, ở mức độ nhiều (70%); Công tác tuyên truyền hướng dẫn còn hạn chế, ở mức độ nhiều (67%); Do thiếu người hướng dẫn và một phần do kinh tế khó khăn cũng ở mức độ nhiều (50%). Ngoài ra, các yếu tố khác cũng được đánh giá có ảnh hưởng nhưng mức độ ít hơn.

2. Lựa chọn nhóm giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh THCS - Thành phố Hà Tĩnh

Tiến hành lựa chọn nhóm giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn cầu lông cho học sinh THCS - Thành phố Hà Tĩnh, theo các bước:

- Căn cứ vào kết quả đánh giá thực trạng phong trào tập luyện, các yếu tố ảnh hưởng đến phong trào tập luyện và chất lượng tập luyện để đề xuất giải pháp

- Lựa chọn qua phỏng vấn trực tiếp

- Lựa chọn qua phỏng vấn trên diện rộng bằng phiếu hỏi

Kết quả của các bước đã lựa chọn được 03 nhóm giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh THCS - Thành phố Hà Tĩnh. Cụ thể gồm:

Nhóm 1. Các giải pháp về tổ chức và thi đua để tạo nguồn học sinh đăng kí tập luyện và các quy định hướng dẫn cần thiết.

Mục đích: Tăng cường công tác quản lý nhà

nước; kết hợp sở giáo dục, phòng giáo dục thành phố tuyên truyền hướng dẫn nâng cao nhận thức hiểu biết cho học sinh THCS về vị trí, vai trò và tác dụng của tập luyện môn Cầu lông.

Nội dung và cách thực hiện:

- Phối hợp với các phòng ban chức năng, đặc biệt là Đoàn thanh niên trong các trường THCS để quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng và Nhà nước về công tác TDTT trong trường học. Làm cho lực lượng cán bộ quản lí, giáo viên, học sinh hiểu rõ quan điểm của Đảng và Nhà nước về công tác GDTC trường học.

- Tuyên truyền trên hệ thống loa phát thanh của thành phố và các trường về tầm quan trọng của công tác GDTC trong Nhà trường.

- Tuyên truyền bằng hệ thống hình ảnh, pano, áp phích về tầm quan trọng của TDTT với sức khỏe.

- Giáo viên giảng dạy TDTT phải có nhiệm vụ thông qua bài giảng liên hệ với thực tế giúp học sinh hiểu đươc vai trò, ý nghĩa, tác dụng và lợi ích của TDTT, đặc biệt là của môn Cầu lông đến sức khỏe thể chất và tinh thần của học sinh.

- Hướng dẫn học sinh theo dõi trên các phương tiện thông tin đại chúng hàng ngày, đọc thêm sách báo… để tìm hiểu các thông tin TDTT và môn Cầu lông của nước ta và thế giới. Giao cho Đoàn thanh niên thực hiện.

Nhóm 2. Các giải pháp về chuyên môn.

Mục đích: Tổ chức xây dựng mô hình Câu lạc bộ Cầu lông, xây dựng đội ngũ huấn luyện viên, hướng dẫn viên và cộng tác viên có chuyên môn; có kế hoạch và hình thức tổ chức tập luyện và thi đấu chặt chẽ.

Nội dung và cách làm:

- Tổ chức lớp bồi dưỡng đội ngũ huấn luyện viên, hướng dẫn viên, cộng tác viên có chuyên môn về Cầu lông.

- Sắp xếp thời gian biểu học tập của học sinh một cách hợp lý để học sinh có thời gian tham gia các hoạt động ngoại khóa môn Cầu lông.

- Xây dựng đội tuyển Cầu lông cho các nhà trường trong toàn Thành phố

- Tổ chức hoạt động thi đấu hàng năm thi đấu giao hữu giữa tuyển học sinh các trường bao gồm các giải do nhà trường và phòng Giáo Thành phố tổ chức.

Nhóm 3. Các giải pháp về cơ sở vật chất và kinh phí hoạt động: Đề xuất cải tiến chính sách đầu tư ngân sách và tăng cường cơ sở vật chất theo hướng xã hội hóa.

Mục đích: Đảm bảo cơ sở vật chất, kinh phí phục vụ cho giảng dạy môn học GDTC nội khoá, tập luyện môn Cầu lông của học sinh các Nhà trường.

Nội dung và cách làm:

- Cải tạo nâng cấp sân bãi để có thể tận dụng tối đa điều kiện sẵn có của trường phục vụ giảng dạy và tập luyện môn Cầu lông.

- Kiến nghị Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Tĩnh, Phòng giáo dục và BGH của các trường THCS có quy hoạch chung của Thành phố, của Phòng giáo dục và của các trường THCS về kế hoạch xây dựng và đầu tư kinh phí cho sân tập Cầu lông và kinh phí hoạt động.

- Đảm bảo mua sắm đầy đủ trang thiết bị dụng cụ phục vụ cho công tác giảng dạy, tập luyện và tham gia thi đấu Cầu lông.

- Định mức kinh phí cho hoạt động phát triển phong trào Cầu lông, cùng với việc tăng cường công tác xã hội hoá các hoạt động TDTT và môn Cầu lông của học sinh.

3. Ứng dụng và đánh giá hiệu quả các nhóm giải pháp đã lựa chọn

3.1. Tổ chức thực nghiệm

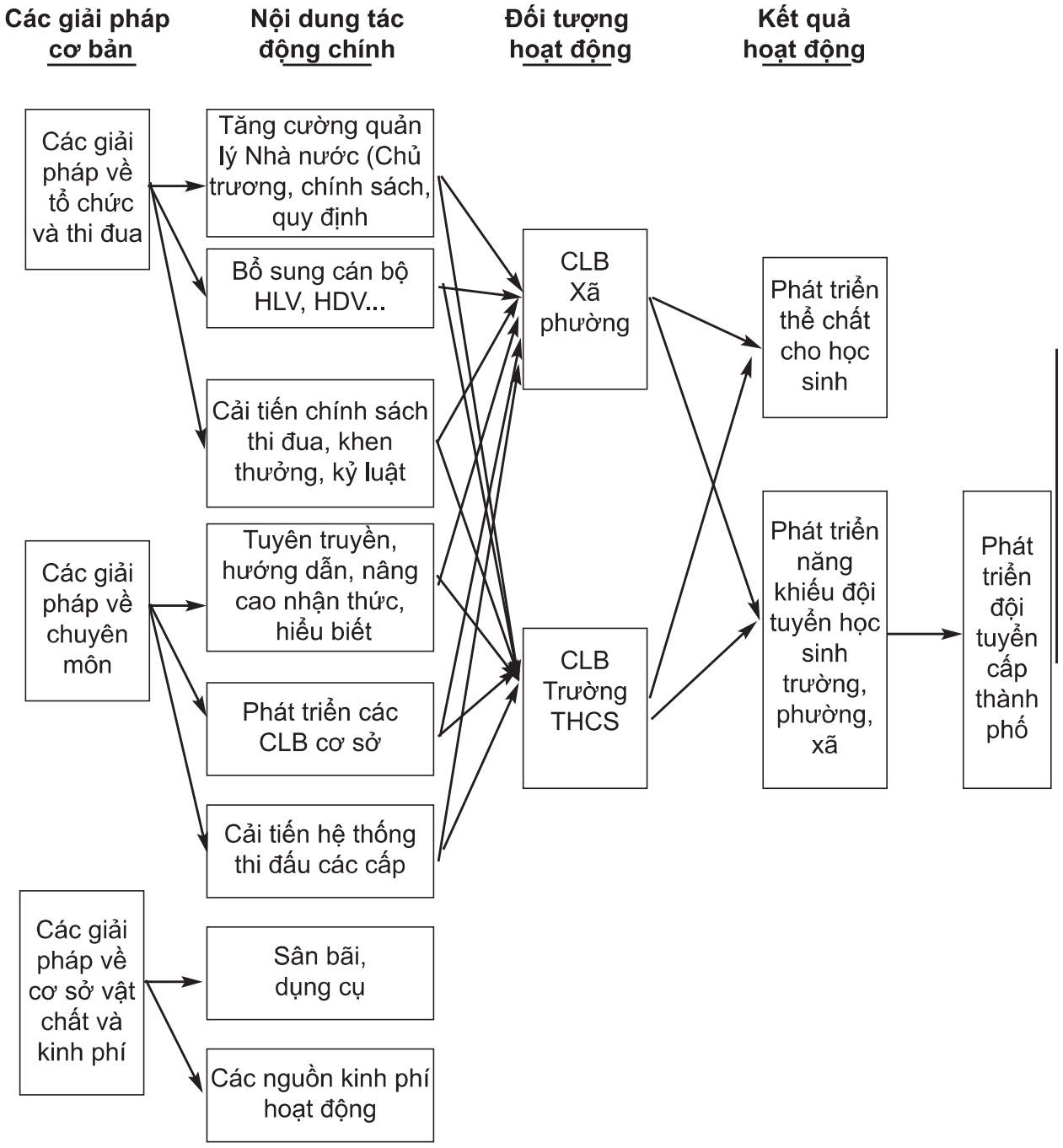
Chúng tôi tiến hành thực nghiệm điểm trên đối tượng là 03 trường Trung học cơ sở thuộc địa bàn thành phố khu vực phía Bắc, phía Đông và trung tâm thành phố, mỗi trường lấy ngẫu nhiên 2 lớp, cụ thể: Trường trung học cơ sở Nam Hà, Trường trung học cơ sở Thạch Trung, Trường trung học cơ sở Hưng Đồng .

Quá trình triển khai các buổi tập: Về thời gian chủ yếu sử dụng ngoài giờ chính khóa phù hợp với tình hình chung (khoảng 17h30 đến 19h30) hàng ngày, kết hợp ngày thứ 7 và chủ nhật hàng tuần để các em có điều kiện sắp xếp công việc học tập (mỗi tuần 3 đến 4 buổi tập).

Địa điểm thực nghiệm: Là 03 trường Trung học cơ sở thuộc địa bàn thành phố như đã nêu trên.

Công tác kiểm tra, đánh giá: Theo dõi tiến bộ thành tích của các em, vừa kết hợp trang bị kỹ, chiến thuật vừa hướng dẫn cho thi đấu tập theo nguyên tắc huấn luyện từ đơn giản đến phức tạp, tăng dần yêu cầu độ khó từng bước để nâng cao trình độ.

Để thực hiện có hiệu quả, các giải pháp được lựa chọn phải được tiến hành đồng bộ do giữa các giải pháp luôn tồn tại mối quan hệ hữu cơ, có ảnh hưởng tích cực tới hiệu quả thực hiện chung. Mối quan hệ này được thể hiện trên sơ đồ 1.

Sơ đồ 1. Mô hình hệ thống giải pháp cơ bản phát triển phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh

3.2. Kết quả thực nghiệm

Quá trình triển khai thí điểm trên địa bàn 03 trường THCS của Thành phố gồm:

- Trường THCS Nam Hà có 43 cán bộ, giáo viên, có 18 lớp học với 719 học sinh. Nằm khu trung tâm nên có điều kiện để phát triển, điều đó đã tạo thuận lợi hơn trong công tác xây dựng phong trào TDTT quần chúng cũng như xây dựng các Câu lạc bộ Cầu lông.

- Trường THCS Thạch Trung gồm 37 giáo viên, trong đó có 2 giáo viên thể dục trình độ đại học, với tổng số 16 lớp và 586 học sinh. Là cơ

sở giáo dục có tiềm năng để thúc đẩy sự phát triển các Câu lạc bộ TDTT nói chung và Câu lạc bộ Cầu lông nói riêng.

- Trường THCS Hưng Đồng với trên trăm học sinh. Đội ngũ giáo viên của trường với gần 40 người, quá trình triển khai xây dựng Câu lạc bộ Cầu lông ở đây còn gặp những khó khăn nhất định. Để đánh giá kết quả của việc ứng dụng đồng bộ các giải pháp đề tài đã lựa chọn 4 chỉ tiêu cơ bản phản ánh phong trào tập luyện. Kết quả tổng hợp được trình bày tại bảng 1.

Bảng 1. Tổng hợp, so sánh kết quả phong trào Cầu lông các trường trước và sau thực nghiệm

TT	Kết quả / Các chỉ tiêu	THCS Nam Hà			THCS Thạch Trung			THCS Hưng Đồng		
		Trước TN	Sau TN	W%	Trước TN	Sau TN	W%	Trước TN	Sau TN	W%
1	Câu lạc bộ, lớp tư nhân mở	1	2	66,6	1	2	66,6	0	2	100
2	Tổng số hoc sinh tham gia tập luyện	23	78	108,9	32	79	84,6	0	60	200
3	Huấn luyện viên, hướng dẫn viên	1	4	120	3	5	50	0	2	100
4	Tổng thành tích thi đấu (Giải các CLB, giải toàn thành phố)									
	- Giải nhất	0	1	50	0	2	100	0	0	0
	- Giải nhì	0	1	50	0	1	50	0	1	50
	- Giải ba	0	2	100	0	2	100	0	2	100

Kết quả tổng hợp ở bảng 1 cho thấy: Sau khi triển khai thực nghiệm các giải pháp phát triển phong trào tập luyện Cầu lông trên địa bàn các trường thực nghiệm, thông qua các chỉ tiêu đánh giá có thể nhận thấy sự phát triển rõ so với thời điểm trước thực nghiệm, Cụ thể:

- Số câu lạc bộ ở cả 03 trường đều tăng từ 1 lên 2, hoặc từ 0 lên 2 Câu lạc bộ Cầu lông hoạt động theo quy chế chặt chẽ.

- Số học sinh tham gia tập luyện, huấn luyện viên và hướng dẫn viên của cả 03 trường có tỷ lệ tăng trưởng rất cao, đặc biệt trường Hưng Đồng.

- Thành tích thi đấu cả 3 trường, trường trước thực nghiệm không có nhưng sau khi có Câu lạc bộ đã tham gia thi đấu và đều đoạt giải.

KẾT LUẬN

1. Đánh giá thực trạng phong trào tập luyện Cầu lông trong học sinh THCS trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh cho thấy: Mặc dù tỷ lệ học sinh có nhu cầu tham gia tập luyện môn Cầu lông cao, tuy nhiên, phong trào tập luyện Cầu lông cho học sinh trên địa bàn thành phố lại chưa phát triển tương xứng do các nguyên nhân như: Do địa phương, Nhà trường, gia đình ít quan tâm, chưa tạo điều kiện thuận lợi để các em tham gia tập luyện; Do Công tác tuyên truyền, hướng dẫn còn hạn chế; Do thiếu người hướng dẫn; Do kinh tế khó khăn, thiếu thốn cơ sở vật chất... Chính vì vậy, tác động các giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh là vấn đề cần thiết và cấp thiết.

2. Quá trình nghiên cứu đã lựa chọn được 3 nhóm giải pháp phát triển phong trào tập luyện môn Cầu lông cho học sinh THCS thành phố Hà Tĩnh. Các giải pháp được ứng dụng trong thực tế bước đầu đã cho thấy hiệu quả tích cực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Đình Bẩm (2003), *Quản lý thể dục, thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.

2. Bành Mỹ Lệ, Hậu Chính Khánh (1997), *Cầu lông*, (Dịch: Lê Đức Chương), Nxb TDTT, Hà Nội.

3. Trần Văn Vinh (2004), *Giáo trình cầu lông*, Nxb ĐHSP.

4. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Tĩnh, *Báo cáo tổng kết công tác TDTT năm 2014, phương hướng nhiệm vụ năm 2015*.

5.Trương Anh Tuấn (2010), "Một số quan điểm cơ bản của Đảng về công tác Thể dục, thể thao", *Tạp chí Tuyên Giáo điện tử* tuyengiao.vn/, Ban Tuyên Giáo Trung ương.

Bài nộp ngày 28/11/2016, phản biện ngày 30/11/2016, duyệt in ngày 5/12/2016